Birutės skersgatvio teritorija iki pat XIX a. vidurio naudota miestelėnų daržams. Tiek 2006 m. žvalgomųjų tyrimų metu tiesiant požeminius elektros tinklus, tiek ir ankstesnių archeologinių tyrimų metu šioje teritorijoje kultūrinio sluoksnio nerasta.

FIELD EVALUATIONS AT BIRUTĖS ST. AND BIRUTĖS SQ.

In 2006, 14 test pits with a total area of 20 m² were excavated at Birutės St. and the cross-sections of the walls of the electric network trench were recorded. The total length of the excavated trench is 1257 m.

During the evaluation stone paving fragments from 2 or perhaps 3 periods were found in the territory of the former market square. The bottom paving, which is located at a depth of 0.40–0.45 m from the current surface of the street, is the paving of the market square that existed up until the mid-17th century.

The household pottery, imbrex and flat roof tile, and 'pot-shaped' stove tile (*Topfkachel*) sherds allows the cultural layer, found in test pits 2, 3, and 4 beside the houses at Birutės St. 6 and 8, to be dated to the 15th – 1st half of the 16th century, the same age perhaps as the remains of the old brick wall found in test pit 3.

A dense cultural layer with 16th–17th century and later pottery was found at the connection sites for the residential homes at Birutės St. 9, 10, 11, and 12.

A cultural layer with small red brick fragments and 16th–19th century pottery was found closer to the boundary of the lot at Birutės St. 17 at the intersection of Maironio and Birutės Sts.

The territory of Birutės Sq. was used for the gardens of the townspeople until the mid-19th century. No cultural layer has been found in this territory both during the 2006 evaluation and during earlier investigations.

TYRINĖJIMAI KARAIMŲ G. 60

Saulius SARCEVIČIUS, Linas KVIZIKEVIČIUS

Karaimų g. 60 sklype Trakuose pagal suderintą projektą buvo numatyti sklypo užstatymo darbai. Prieš pradedant vykdyti šiuos darbus, 42 arus užimančioje sklypo teritorijoje buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai bei, aptikus archeologiškai vertingą kultūrinį sluoksnį, plačios apimties archeologiniai tyrinėjimai.

Žvalgomųjų tyrinėjimų metu sklypo teritorijoje buvo iškastas 21 šurfas. Sklypo P, PR, PV dalyse, t. y. į P nuo suformuoto šlaito, archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų metu archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis neaptiktas. Šioje sklypo dalyje nuėmus velėną bei nukasus 10–40 cm storio pilkos žemės, primenančios daržų žemę, sluoksnį, buvo fiksuojamas įžemis. Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų metu vertingas kultūrinis sluoksnis pastebėtas tiriamos teritorijos Š dalyje, t. y. jis koncentravosi palei Karaimų g. Beveik visuose šurfuose, kastuose šalia Karaimų g., bei sankirtoje tarp Žaliosios bei Karaimų g. fiksuotas kultūrinis sluoksnis datuotinas XVII–XX a. Tai liudija Karaimų g. svarbą vystantis Trakų miestui, ji buvo pagrindinė užstatymo ašis jau nuo XVI a.

1 pav. Trakai, Karaimų g. 60, menamo bokšto rūsio bendras vaizdas iš PV pusės. *S. Sarcevičiaus nuotr.*
Fig. 1. Trakai, Karaimu St. 60, general view of the apparent tower from the SW.

Sklypo Š, ŠV bei ŠR dalyje buvo atlikti archeologiniai tyrinėjimai. Sklypo Š dalyje, šalia Karaimų g., buvo atidengti trys plotai, iš viso 230 m^2. Tyrimų metu sklypo ŠV dalyje buvo atkastos XVI a. pabaigos (?) – XVII a. datuotino statinio mūrinio rūsio liekanos. *Rūsys* beveik taisyklingo kvadrato formos, 5x5,2 m dydžio, su neišlikusiu įėjimu iš R pusės bei švieslangiu iš V pusės (1 pav.). Patalpa buvo ne žemesnė kaip 2,5 m. Rūsio lubos buvo medinės, medžiu, matyt, buvo ręsta ir statinio antžeminė dalis. Statinio viduje buvo aptikta XVI a. pabaigos – XVII a. radinių. Vyrauja keramika: puodai, ąsočiai, lėkštės, kokliai. Archeologiniai duomenys leistų tvirtinti, kad pastatas buvo nugriautas XVII a. antroje pusėje. Jo nugriovimas sutampa su šiame laikotarpyje vykusiais karais su Maskva. Atsižvelgiant į statinio vietą bei aptiktų radinių kompleksą, jį galima būtų priskirti sargybiniam bokštui, apie kurio egzistavimą šioje teritorijoje užsimenama rašytiniuose šaltiniuose.

THE INVESTIGATIONS AT KARAIMŲ ST. 60

In 2006 a field evaluation and a wide scale excavation were conducted at Karaimų St. 60 in Trakai. During the evaluation 21 test pits were excavated in the lot's territory. Alongside Karaimų St. in the N part of the evaluated territory, a valuable cultural layer was noted. 3 sections, the total area of which was 230 m^2, were unearthed there. During the excavation, the remains of a brick basement of a structure dating to the late 16th(?)–17th century were excavated there (Fig. 1). Inside the structure were discovered late 16th–17th century finds among which pottery predominated: pots, pitchers, plates, and stove tiles. The archaeological data allows one to state that the discovered building was demolished in the 2nd half of the 17th. After taking into consideration the location of the discovered structure and the complex of discovered finds, it is possible to ascribe it to the guard tower, which written sources mention as existing in this territory.